

Zaaknummer : 01084714
Ons Kenmerk : ODH1295978
Datum : 13-03-2025

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Bij besluit van 30 september 2019 met kenmerk ODH-2019-00102571 hebben wij een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming verleend voor het onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) vogels van soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, alsmede het onder zich hebben of vervoeren van dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn ten behoeve van onderwijs en onderzoek in de provincie Zuid-Holland en is verleend aan de Universiteit van Utrecht. De handeling betreft de volgende verbodsbepalingen:

- artikel 3.2, zesde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) vogels van soorten, als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van dieren van soorten, als genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Berg of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.

Op 17 oktober 2023 heeft de ontheffinghouder verzocht om de einddatum van de ontheffing te verlengen met vijf jaar. Aangezien de geldigheidstermijn van dit besluit reeds verlopen is nemen wij bij deze een nieuw besluit in het kader van de van de aanvraag waarvoor eerder ontheffing is verleend bij besluit met kenmerk ODH-2019-00102571.

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 23 april 2024 voor een termijn van maximale termijn van vijf jaar, te weten tot en met 22 april 2029.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van de Invoeringswet Omgevingswet is het oude recht, in dit geval de Wet natuurbescherming, nog van toepassing op de onderhavige procedure.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan de Universiteit Utrecht;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de onder "Relevante documenten" genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit voor een periode van vijf jaar

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

1. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de handelingen in het kader van onderzoek en onderwijs uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan dieren voor onderzoek en onderwijs' van 17 oktober 2023.
2. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voor uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen, zoals door ontheffinghouder gemachtigde externe onderzoeksbureaus en bij de ontheffinghouder geregistreerde vrijwilligers. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
4. Alle in voorschrift 1 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven. Dit houdt in dat deze personen geïnstrueerd dienen te worden wat op basis van deze ontheffing is toegestaan en onder welke voorwaarden.
5. De (rechts)personen die in opdracht handelen van de in voorschrift 1 genoemde ontheffinghouder, dienen op de plaats waar de ontheffingsplichtige handeling wordt verricht te beschikken over:
 - a. een (digitale) kopie van deze ontheffing;
 - b. een bewijs dat zij door de ontheffinghouder gemachtigd zijn, op naam;
 - c. een geldig legitimatiebewijs; en
 - d. tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
6. Gemachtigden dragen bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing is verleend de machtiging, als genoemd in voorschrift 5, punt b, bij zich. Gemachtigden dienen de machtiging te kunnen tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar. De machtiging mag, mits leesbaar, ook digitaal worden getoond.
7. De ontheffinghouder dient een overzicht bij te houden van de in de provincie Zuid-Holland verkregen vogels en dieren. De ontheffinghouder houdt daarvoor een soortenadministratie bij die in ieder geval de volgende gegevens bevat:
 - a. wetenschappelijke soortnaam;
 - b. datum en plaats vondst of verkrijging;
 - c. aard van vondst of verkrijging (opvang, jacht, gevonden, etc); en
 - d. aantal.
8. Deze soortenadministratie dient elk jaar in de maand januari te worden toegezonden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan. Afhankelijk van de gegevens kunnen door het bevoegd gezag aanvullende maatregelen worden gesteld.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Deze ontheffing geldt alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
- Op alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Gelet op deze specifieke zorgplicht dient inzicht verkregen te worden met betrekking tot de aanwezigheid van soorten op de locatie van de activiteit. Hierbij geldt dat objectief vastgesteld moet worden of soorten negatieve gevolgen ondervinden van de voorgenomen activiteiten. Indien noodzakelijk moeten maatregelen getroffen worden om negatieve gevolgen zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden te voorkomen. Indien negatieve gevolgen redelijkerwijs niet te voorkomen zijn, dient de activiteit gestaakt te worden.
- In het kader van de specifieke zorgplicht dient tevens rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Bij besluit van 30 september 2019 met kenmerk ODH-2019-00102571 hebben wij een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) verleend voor het onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) vogels van soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, alsmede het onder zich hebben of vervoeren van dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn ten behoeve van onderwijs en onderzoek in de provincie Zuid-Holland en is verleend aan de Universiteit van Utrecht. De handeling betreft de volgende verbodsbepalingen:

- artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb voor wat betreft het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) vogels van soorten, als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van dieren van soorten, als genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.

Op 17 oktober 2023 heeft de ontheffinghouder verzocht om de einddatum van de ontheffing te verlengen met vijf jaar. Aangezien de geldigheidstermijn van dit besluit reeds verlopen is nemen wij bij deze een nieuw besluit in het kader van de aanvraag waarvoor eerder ontheffing is verleend bij besluit met kenmerk ODH-2019-00102571.

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 23 april 2024 voor een termijn van maximale termijn van vijf jaar, te weten tot en met 22 april 2029.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens gevoegd:

- Activiteitenplan dieren voor onderzoek en onderwijs, Universiteit Utrecht faculteit Diergeneeskunde, 17 oktober 2023; (ODH 846221)
- E-mail Universiteit Utrecht, 17 oktober 2023; (ODH846223)
- Beschikking Wet natuurbescherming, Omgevingsdienst Haaglanden, ODH-2019-00102571, 30 september 2019; (ODH-2019-00102571)
 - o Projectplan dieren voor onderzoek en onderwijs, Eelerwoude, projectnummer P9126, 9 april 2019; (ODH-2019-00061415)
 - o Beslissing aanvraag art. 75 Flora- en faunawet, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, aanvraagnummer FF/75/2013/056, 3 februari 2014; (ODH-2019-00061418)
 - o Besluit van GS van Utrecht, Provincie Utrecht, zaaknummer Z-WNB-SB-OV-2018-1929, 14 februari 2019; (ODH-2019-00061417)
 - o Beslissing aanvraag, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, kenmerk Wnb/2018/039, 1 februari 2019. (ODH-2019-00061419)

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van de Invoeringswet Omgevingswet is het oude recht, in dit geval de Wet natuurbescherming, nog van toepassing op de onderhavige procedure.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 27 oktober 2023 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.2, 3.3, 3.5, 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

Op grond van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb is het verboden om, anders dan voor verkoop, vogels (dood of levend) van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten, onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels, delen of producten aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen.

Op grond van artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb is het verboden om, anders dan voor verkoop, dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn (met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn) onder zich te hebben of te vervoeren.

Op grond van artikel 3.3 en artikel 3.8 van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b en artikel 3.8, vijfde lid onder b, van de Wnb aan de orde is en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

De faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht voert onderzoek uit op dode, beschermde, in het wild levende inheemse dieren. Voor dit onderzoek worden er uitsluitend dode dieren gebruikt die:

- dood zijn aangetroffen;
- om reden van dierenwelzijn zijn geëuthanaseerd (bijvoorbeeld vanuit opvang); of
- in het kader van de jacht werden geschoten en door de jager als afwijkend werden beoordeeld.

Zodra deze dode dieren zijn aangetroffen krijgt de faculteit Diergeneeskunde melding het dier op te komen halen en naar de faculteit te vervoeren. Het gaat hierbij om vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen. Het gaat hierbij specifiek om de verplaatsbare dieren. Er komen hiervoor meldingen vanuit heel Nederland. Na het vervoeren van de dieren, delen of producten ervan naar de faculteit, vindt het onderzoek plaats.

Het doel van het vervoeren van de dieren naar de faculteit is het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en ten behoeve van onderwijs. De producten van dieren worden gebruikt voor postmortaal onderzoek, inclusief vervolgonderzoek, zoals histologisch, microbiologisch of toxicologisch onderzoek. Met deze onderzoeken worden kennis vergaard over infecties en ziekten bij wilde dieren.

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 23 april 2024 voor een termijn van maximale termijn van vijf jaar, te weten tot en met 22 april 2029. Wij verlenen deze ontheffing alsnog voor een periode van vijf jaar na dagtekening van dit besluit.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Het is op grond van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb verboden om vogels onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of verkregen. Indien een

vogel wordt verkregen nadat deze is gedood in het kader van de jacht, is het vervoeren van dit dier niet verboden. Ook indien een vogel opgehaald wordt bij een opvang welke handelt op basis van een ontheffing van de Wnb, is dit verbod niet aan de orde. Echter, indien een dode vogel ergens gevonden wordt, of indien een vogel om reden van dierenwelzijn is geëuthanaseerd, anders dan bij een opvang, is dit verbod wel van toepassing. Voor dieren die vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrictlijn is het onder zich hebben en vervoeren van dieren verboden, ongeacht de doodsoorzaak.

Indien een melding binnenkomt bij de faculteit wordt een vogel of dier in zijn geheel, delen of producten opgehaald. Om de dode vogels en dieren te kunnen vervoeren naar de faculteit worden de verboden genoemd in artikel 3.2, zesde lid, en artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is voor de vogelsoorten aangevraagd op grond van het belang 'onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt' en voor de Habitatrictlijnsoorten op grond van het belang 'onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten'.

De Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht verzamelt dode dieren vanuit heel Nederland omwille van het doen van onderzoek en ter onderwijs. Uitsluitend dode dieren worden gebruikt: deze zijn dus dood aangetroffen, of om reden van dierenwelzijn zijn geëuthanaseerd of in het kader van de jacht werden geschoten en door de jager als afwijkend werden beoordeeld. Het onderzoek heeft tot doel:

- het vaststellen van mogelijke oorzaken voor buitengewone en onverklaarbare sterfte bij in het wild levende dieren;
- het geven van adviezen betreffende monitoring en surveillance van ziekten en infecties bij in het wild levende dieren;
- het vroegtijdig signaleren van risico's voor de volksgezondheid en de gezondheid van (gedomesticeerde) dieren;
- fungeren als informatiebron voor nationale en internationale autoriteiten.

De producten van dieren worden eventueel ook geprepareerd ten behoeve van een anatomische en pathologische studieverzameling die gebruikt wordt voor het onderwijs in de diergeneeskunde.

Gelet op het bovenstaande zijn wij van oordeel dat het belang 'onderzoek en onderwijs' voldoende is onderbouwd.

Geen andere bevredigende oplossing

De dode dieren worden op een locatie opgehaald wanneer melding wordt gemaakt. Van daaruit worden ze verplaatst naar de Faculteit Diergeneeskunde op het Utrecht Science Park te Utrecht om te worden onderzocht. Deze onderzoekslocatie voldoet aan alle eisen, is daarvoor ingericht en geschikt. Er wordt een standaard werkwijze toegepast voor het onder zich hebben en vervoeren van dieren ten behoeve van onderzoek. Dieren worden niet gedood ten behoeve van onderzoek of onderwijs en voortplantingslocaties, rust- en verblijfplaatsen worden niet vernietigd of beschadigd.

Gelet op het vorenstaande zijn wij van mening dat er voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Staat van instandhouding

De staat van instandhouding van de vogel- en diersoorten wordt door het handelen op basis van deze ontheffing niet negatief beïnvloed. Dit doordat alleen dode dieren worden vervoerd, onder zich gehouden en onderzocht. Er worden geen beschermde, inheemse dieren gedood ten behoeve van onderzoek/onderwijs, noch rust- of verblijfplaatsen beschadigd/vernietigd. De dieren worden in passende en lekvrije containers vervoerd zodat

ziektekiemen niet worden verspreid. Het registreren van gevonden, dode dieren en het onderzoek op en van deze dieren geeft meer inzicht in de soort, doodsoorzaken, ziekten en infecties bij in het wild levende dieren, risico's voor volksgezondheid en kan zowel nationaal als internationaal dienen als informatiebron. Het onderzoek kan eveneens inzicht geven in de effecten in de voedselketen en diergezondheid van de inheemse populatie. Deze gegevens kunnen vervolgens bijdragen aan de instandhouding van vogel- en diersoorten.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de staat van instandhouding van de vogel- en diersoorten.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Dit kan mogelijk van toepassing zijn bij het uitvoeren van onderzoek in Natura 2000-gebieden. Hiervoor zijn wij het bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.